

A Biblia keletkezéstörténete és hermeneutikája 2. tantárgyleírás

Az ismeretkör: A Biblia keletkezéstörténete és hermeneutikája

Kredittartománya (max. 12 kr.): összesen 6 kr.

Tantárgyai: 1.) A Biblia keletkezéstörténete és hermeneutikája 1. (3 kr.)

2.) A Biblia keletkezéstörténete és hermeneutikája 2. (3 kr.)

(2.) Tantárgy neve: A Biblia keletkezéstörténete és hermeneutikája 2.	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 90% elmélet, 10% gyakorlat	
A tanóra típusa: előadás Féléves óraszám: nappali: 26 levelező: 8 Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak): Igény esetén szigorlatra való felkészülést segítő tanulócsoporthoz való működtetése oktatói vezetéssel.	
A számonkérés módja: (koll. / gyj. / egyéb): szigorlat (szummatív szóbeli vizsga) A számonkérés anyaga: az órai előadások és a jegyzet ismerete. A szigorlati tételsor hozzáférhető a honlapon. https://sola.hu/download/segedanyagok/teologia/Biblia_keletkezestortenete_es_hermeneutikaja_2/BKH_Szigorlati_tetelsor_2021.pdf A szigorlat A Biblia keletkezéstörténete és hermeneutikája 1–2. kurzusok teljes anyagát lefedi. A hallgatónak a vizsga során egy tételt kell húznia, a felkészülés után pedig szóban kell számot adnia a tudásáról. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A felelet átlagos időtartama 15 perc. Minden esetben elhangozhatnak kérdések a kihúzott tételen kívüli anyagrészekből is. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató a feleletet legalább elégséges szinten teljesítette. Póttétel húzására van lehetőség. A felkészülési és a feleletési idő ugyanannyi, mint az első tételhúzás esetében. Póttétel húzása esetén az elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A vizsgára való jelentkezés, a vizsga, (szükség esetén javítóvizsga, ismételt javító vizsga vagy érdemjegy javító vizsga) a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 50. és 50/A. §-a szerint történik.	
Az értékelés típusa és módszere: A kurzus teljesítésének alapfeltétele a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 49/A. §-ban rögzített minimum óralátogatási kötelezettség teljesítése. Az értékelés típusa: ötfokozatú, kritériumorientált értékelés.	
Az értékelés szempontjai:	
tartalmi/szakmai pontosság: az adott feladatnál releváns információk helyes felsorolása, terminusok jelenléte és korrekt használata érthetőség: logikus gondolatmenet, strukturált előadásmód, összefüggések helyes magyarázata nyelvhelyesség: értelemzavaró nyelvi hibák elkerülése, kerek mondatok használata, választékos beszédstílus időkorlát betartása önálló felelet	
Minősítések és követelményszintek:	

Jeles (5): A hallgató önállóan adja elő feleletét. Kimerítő feleletet ad, mindeközben helyesen használja a szakkifejezéseket. Informatív és meggyőzően érvel. Érthetően és szinte hibátlan nyelvhelyességgel kommunikál. Az időkorlátot betartja.

Jó (4): A hallgató többé-kevésbé önállóan adja elő feleletét, esetleg néhány célzott oktatói kérdést kell feltenni. A helyes felelethez szükséges információk 80–90%-át felidézi, mindeközben helyesen használja a szakkifejezéseket. Érthetően és jó nyelvhelyességgel kommunikál. Az utánakérdezések miatt max. 2–3 perccel csúszik ki a megadott időből.

Közepes (3): A hallgató javarészt önállóan adja elő feleletét, de több célzott oktatói kérdést kell feltenni. A szükséges információk mintegy 2/3-át elmondja, mindeközben többnyire (helyesen) használja a szakkifejezéseket. Többnyire érthetően (visszakérdezéssel javítható módon) és elfogadható nyelvhelyességgel kommunikál.

Az utánakérdezések miatt 5–10 perccel kicsúszhat a megadott időből.

Elészséges (2): A hallgató bizonytalanul adja elő feleletét, oktatói kérdésekkel irányítva azonban az információk 50–60%-át képes felidézni. A szakkifejezéseket hiányosan vagy sokszor helytelenül használja. Többnyire érthetően (visszakérdezéssel javítható módon) és elfogadható nyelvhelyességgel kommunikál. Az utánakérdezések miatt 5–10 perccel kicsúszhat a megadott időből.

Elégtelen (1): A hallgató bizonytalanul, hiányosan adja elő feleletét, oktatói kérdésekkel irányítva sem képes az információk legalább 50%-át felidézni. A szakkifejezéseket hiányosan vagy sokszor helytelenül használja. Az információhiány miatt is alig érthetően és rossz nyelvhelyességgel kommunikál. Az utánakérdezések miatt akár több mint 10 perccel kicsúszik a megadott időből.

A tantárgy **tantervi helye** (hányadik félév): 2. félév

Előtanulmányi feltételek (*ha vannak*): A Biblia keletkezéstörténete és hermeneutikája 1.

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A kurzus anyaga és célja

A tantárgy második félévének célja a Biblia hatástörténetének vizsgálata a zsidóság és a kereszténység életében, másrészt pedig a Biblia önrértelmezésének bemutatása: ihletés- és értelmezéstana. A bibliai hermeneutika mai fő irányzatainak a részletes ismertetése, visszatekintéssel a múltbeli irányzatokra is. Rámutatás a hermeneutikai irányzatok és az egyháztörténeti háttér szoros összefüggésére. A bibliai hermeneutika legspeciálisabb, legérzékenyebb kérdéseinek számbavétele. A tantárgy segítséget nyújt a hallgatóknak a teológiai irodalomban való eligazodáshoz, felkészíti őket a különböző irányzatok önálló és kritikai gondolkodással való értékelésére.

Témakörök:

- A Biblia mint könyv története a zsidóság és kereszténység történetében.
- A Biblia ihletéstana.
- Isten beszéde isteni tulajdonságai.
- A Biblia hermeneutikája.
- Biblia-értelmezési irányzatok a 21. század elején.

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom

- Vankó Zsuzsa - Reisinger János: *Bevezetés a Biblia tanulmányozásához*, Sola Scriptura Teológiai Főiskola jegyzet, (második, javított kiadás) Spalding Alapítvány, 2005. ISBN nélkül, pp. 61-133.
- Vankó Zsuzsa: „*Isten beszéde*”. *Az Isten-keresés kulcskérdése*, Spalding Alapítvány, Biatorbágy, 2021. ISBN 9786155488221

Ajánlott irodalom:

- Dér Katalin: *A Biblia olvasása*, Kairosz, Budapest, 2018. ISBN 978963662281
- Fabiny Tibor: *A keresztény hermeneutika kérdései és története*, Hermeneutikai Kutatóközpont, Budapest, 1998. ISBN 9638567643
- Fabiny Tibor (szerk.): *Paradigmaváltások a Biblia értelmezésében*, Hermeneutikai Kutatóközpont, Budapest, 1994. ISBN 9638524014

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása (magában foglalja)

- Az Ó- és Újszövetség hatástörténetének átfogó ismeretét.
- Az ihletéstan keresztény irányzatainak ismeretét, a témakör bibliai alapjait.
- A hermeneutikai irányzatok ismeretét, a bibliai hermeneutika alapjait.
- A kapcsolódó szakmai viták és az alapvető szakirodalom ismerete.

b) képességei

- Képes a szakterületéhez tartozó szakirodalom feltárására, értelmezésére és önálló feldolgozására.
- Képes a forráskritikára.
- Képes arra, hogy akár előszóban, akár írásban összefoglalja saját álláspontját, tudományos igénnyel érveljen mellette, vagy dialógusban, vitában vegyen részt.

c) attitűdje

- Meghallgatja, mérlegeli mások álláspontját, tiszteletben tartja az övétől eltérő vallási, lelkiismereti meggyőződést.
- A kurzus célja az elfogulatlan, elítélet-mentes Biblia-szemlélet kialakítása.

d) autonómiája és felelőssége

- Rendelkezik egyéni felelősségtudattal, álláspontját körültekintően alakítja ki, hogy az másokat emberi méltóságukban ne sértsen.
  - Véleménye kifejezése során elutasít és nem alkalmaz érzelmi, vagy ideológiai jellegű manipulációt.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. Kocsis Péter adjunktus**

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat): **Holló Péter tanársegéd**